

Opdrachtgever:

Gemeente Maasgouw
Afdeling Fysiek domein
T.a.v. mevrouw C. van der Goor
Postbus 7000
6050 AA MAASBRACHT

Datum: 9 november 2023**Onderwerp:**

Rapportage Quickscanonderzoek Ecologische Waarden Priester Kooksweg, te Ohé en Laak
(ons kenmerk: 23-1471)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte mevrouw Van der Goor,

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage inzake het uitgevoerde quickscanonderzoek ter plekke van het woonwagenvak op Priester Kooksweg, te Ohé en Laak, zie figuur 1.

Figuur 1: Onderzoeklocatie Priester Kooksweg, Ohé en Laak

Aanleiding

De gemeente wil een nieuwe woonwagenstandplaats bij en/of tegenover de bestaande woonwagenlocatie aan de Pastoor Kooksweg in Ohé en Laak realiseren. Er zijn twee mogelijke locaties aangegeven voor deze nieuwe standplaats.

Vanwege dit voornemen is het noodzakelijk het bestemmingsplan te wijzigen. Om dit te kunnen wijzigen dienen enkele onderzoeken uitgevoerd te worden, zo ook een ecologisch onderzoek vanuit de Wet natuurbescherming, omdat de voorgenomen ingrepen mogelijk negatieve effecten kunnen veroorzaken op beschermde plant- en diersoorten die ter plaatse leven.

Onderzoeksmethodiek

Om zicht te krijgen op de aanwezigheid van beschermde soorten is de ingreeplocatie onderzocht op het mogelijk aanwezig zijn of kunnen zijn van beschermde soorten planten en dieren. Dit onderzoek is uitgevoerd op 18 oktober 2023. Hierbij zijn beide percelen onderzocht en beoordeeld op aanwezigheid van geschikte habitats die door beschermde plant- en diersoorten gebruikt kunnen worden of enige functie hebben als leefgebied of groeiplaats.

Aanwezigheid natuurwaarden

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

De aanwezige bebouwing (kleine loods/schuur/opberghok) herbergt geen mogelijke nestlocaties voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Gierzwaluwen en huismussen vinden nergens plekken om nesten te bouwen of ruimte te benutten daarvoor.

Gezien het feit dat er geheel geen goed en dicht ontwikkelde struikenvegetatie aanwezig is ter plekke van de loods, zoals dichte hagen en conifeerachtigen, kan geconcludeerd worden dat er geen enkele aantrekkingskracht zit op het gebied voor soorten als huismus en gierzwaluw, of andere soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Rondom de onderhavige locatie zijn ook geen waarnemingen verricht van dergelijke soorten.

De loods is vanwege de bouwstijl (met metalen damwanden aan de buitengevel tot aan de nok) geheel ongeschikt om te dienen als broedplek voor bijvoorbeeld gierzwaluwen.

Het andere perceel bestaat uit een siergazon met slechts een kleine fruitboom. Ook deze locatie vormt totaal geen geschikt broedbiotoop voor vogels (al of niet met jaarrond beschermde soorten).

Foto 1: De bebouwing is totaal ongeschikt voor broedvogels. Ook het stenen gebouwtje is niet geschikt om als zodanig te dienen.

Foto 2: Ook het andere perceel biedt geen broedplekken voor soorten met of zonder jaarrond beschermde nesten.

Effecten op broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten) zijn uit te sluiten, door het ontbreken van bomen en struiken op beide terreinen. De percelen en aanwezige bebouwing vormen geen optimaal broedbiotoop en zijn daardoor niet aangetroffen.

Effecten op algemeen voorkomende soorten die op en rondom belendende percelen kunnen broeden treden alleen op als de werkzaamheden uitgevoerd worden binnen de broedperiode (half maart-half juli). Door de werkzaamheden zoveel als mogelijk buiten deze periode uit te voeren, worden negatieve (verstorende) effecten op broedende vogels geheel voorkomen.

In het kader van de Wet natuurbescherming kan worden geconcludeerd dat er geen knelpunten optreden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is daarmee eveneens niet aan de orde.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de loods en het stenen gebouwtje geheel ongeschikt is als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen mede door het ontbreken van geschikte openingen. Het dak en de wanden van de loods bestaan uit metalen platen. Door het ontbreken van smalle kieren en geschikte open stootvoegen maakt dat de loods geheel ongeschikt is als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Het stenen gebouwtje heeft een plat bitumen dak en geen openingen die eventueel toegang bieden aan vleermuizen.

Het andere perceel vormt eveneens geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen, omdat hier geen gebouwen staan of bomen met holtes.

De ingreeplocatie is voorts ongeschikt als foerageergebied door het ontbreken van optimaal ontwikkelde hoogopgaande bomen en/of struiken. Er is voorts geen sprake van de aanwezigheid van een primair jachtgebied en/of primaire vliegroutes. De naast het terrein gelegen begroeiing kan wel als foerageergebied en migreerroute dienen voor vleermuizen, echter hebben de werkzaamheden hier geen direct en indirect effect op, omdat vleermuizen nachtactief zijn en de werkzaamheden op het terrein enkel overdag (met daglicht dus) uitgevoerd worden.

Effecten op vleermuizen zijn uit te sluiten.

In het kader van de Wet natuurbescherming kan worden geconcludeerd dat er geen knelpunten optreden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is daarmee eveneens niet aan de orde.

Vaatplanten

Op en rondom de loods, het stenen gebouwtje en het siergazon groeien geen beschermde en/of bijzondere vaatplanten. Goed ontwikkelde schrale bloemrijke vegetaties (zoals schraal grasland) zijn niet aanwezig.

Het terrein met de loods en het stenen gebouw is verder voorzien van betonklinkers waar geen beschermde en/of bijzondere planten groeien.

Effecten op bijzondere en/of beschermde vaatplanten zijn geheel uit te sluiten.

In het kader van de Wet natuurbescherming kan worden geconcludeerd dat er geen knelpunten optreden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is daarmee eveneens niet aan de orde.

Overige soorten

Andere beschermde en of bijzondere soorten, zoals reptielen, amfibieën, vissen, libellen, dagvlinders, nachtvlinders, grondgebonden zoogdieren (zoals ook kleine marterachtigen) en overige ongewervelden, zijn niet te verwachten binnen het onderzoeksgebied. Daarvoor zijn geen optimale habitats ontwikkeld en al zeker geen verblijfplaatsen aanwezig.

Effecten op beschermde soorten reptielen, amfibieën, vissen, libellen, dagvlinders, nachtvlinders, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden zijn geheel uit te sluiten omdat de ingreeplocatie in geen enkel opzicht geschikt habitat vormt voor deze soortgroepen.

Conclusies

- ✚ Beide terreinen en de aanwezige bebouwing vormen in geen enkel opzicht geschikt broedbiotoop voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Effecten en daarmee knelpunten in het kader van de Wet natuurbescherming treden daarmee niet op. Nader onderzoek is niet aan de orde.
- ✚ De beoogde herinrichting leiden niet tot een vernietiging en/of aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen en/of foerageergebieden en primaire vliegroutes van vleermuizen. Vervolgonderzoek is daarmee niet noodzakelijk.
- ✚ Op de locatie is geen sprake van optimaal ontwikkeld habitat voor dagvlinders, libellen, amfibieën, vissen, reptielen, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden. Effecten hierop treden dan ook niet op.
- ✚ In het kader van de Wet natuurbescherming kan gesteld worden dat er geen knelpunten optreden ten aanzien van beschermde en/of bijzondere soorten. Nader soortgericht onderzoek is daarmee dan ook niet noodzakelijk. Vervolgmaatregelen, zoals het aanvragen van een ontheffingsaanvraag of het opstellen van een verplantingsplan is eveneens niet aan de orde.
- ✚ In het kader van de Wet natuurbescherming kan geconcludeerd worden dat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, zoals beoogd.

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl (NDFF)

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Bijlage 2 Wettelijk kader

SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. De Wet natuurbescherming heeft de beschermingsregels opgesteld in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn vertaald naar de Nederlandse situatie.

VOGELRICHTLIJN

Soorten van de Vogelrichtlijn

Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- ✘ Art. 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- ✘ Art. 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- ✘ Art. 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- ✘ Art. 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- ✘ Art. 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- ✘ Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- ✘ Art. 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen

NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

- ✚ Art. 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- ✚ Art. 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- ✚ Art. 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

WETTELIJKE BELANGEN I.R.T. ONTHEFFING

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- ✚ Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- ✚ Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- ✚ Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
 - Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht voor álle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (Art. 1.11);
 - De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- ✚ De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie tabel 1)
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen
- ✚ Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie tabel 2)
- ✚ Art. 4.3 en 4.4 lid 2; Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten eraan in de weg staan.

In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo'n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie
Kerkuil	1
Oehoe	1
Roek	1
Steenuil	1
Boerenwaluw	2
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Huismus	2
Huiswaluw	2
Ooievaar	2
Slechtvalk	2
Boomvalk	3
Havik	3
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Tabel 1: indeling in categorieën
jaarrond beschermde nesten in Limburg

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar
Bunzing	Gehele jaar
Bruine kikker	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar
Eekhoorn	Maart- april en juli t/m november
Egel	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar
Haas	Gehele jaar
Hazelworm	Juli, augustus en september
Hermelijn	Gehele jaar
Huisspitsmuis	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar
Konijn	Gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus t/m 15 oktober
Meerkikker	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Ree	Gehele jaar
Rosse woelmuis	Gehele jaar
Steenmarter	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Veldmuis	Gehele jaar
Vos	Gehele jaar
Wezel	Gehele jaar
Woelrat	Gehele jaar

Tabel 2: Vrijgestelde soorten Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud (Omgevingsverordening Limburg 2014)